

søge at vinde Indgang i Folket — Baanden i Hænde imod os; thi hvad ville disse Profelytmagere gjøre? De ville sige: Ja, der kan man see, vor Lære, det, vi forkiende Folket, det er det Rette, thi dersom det ikke var det Rette, saa havde man ikke nødig ad Lovgivningens Bei at sætte et saadant Hegn omkring Statskirken; thi saa kunde den meget godt staae alligevel; og denne Tale har virkelig Indflydelse paa Mange, som staae og ikke vide, til hvilken af Siderne de skulle gaae. Den ærede Forslagsstiller, som først havde Ordet, henviste til nogle Betragtninger i et af Pauli Breve. Jeg skal ogsaa tillade mig at henvise til Hovedgrundtanken, som efter min Mening — og jeg har lært min Christendom fra Begyndelsen af — gaaer igjennem hele Religionen, og det er, at jeg troer, det kan paavises, at ligesaa vore første Forældre har det været den borgerlige Lovs Tanke at give Folk Frihed i Religionen og Samvittigheden, og nu skulle vi ikke lægge saadanne Baand paa Folket; thi Baand lægges der paa Folket ved dette Forslag. Det lægger Meget i Geistlighedens Hænder, som det senere vil vise sig vil have skadelig Indflydelse. Jeg er yderligere bleven bestyrket i disse mine Anskuelser ved et Skrift af et af det andet Things Medlemmer (Clausen), der er bleven omdeelt her i Salen. Ved at gjennemlæse det nøie har jeg fundet, at der allerede er foreslaaet Skridt til at omgjøre Ting, som jeg selv har været med at give min Stemme til. Der er nemlig foreslaaet, at man fra den frie Bærnedaa igjen skal gaae tilbage til Ewangsdaaben. Som sagt, jeg er en stor Hader af Alt, hvad der kan tvinge Statskirken til et vist bestemt Maal. Jeg er af den fulde Overbeviisning, at den rette Maade, som Christendommen skal vinde Udbredelse paa, er at lade hele Folket have sin frie Villie og Udvikling. Jeg har lært, at dersom Troen er bygget paa det Sande og Rette, maa der komme hvilke Bindstod der vil, og de skulle ikke være istand til at omstøde den. Jeg kan forstikke, at jeg er saa stor en Tilhænger af Folketirken, som Noget kan være, og at jeg troer, at den er bygget paa seige Grundpiller, og derfor frygter

jeg ikke, at nogen Religionssekt i Danmark skal være istand til at omstøde den, og derfor troer jeg ikke, at man har nødig at gjøre saadanne Skridt for at værne om den. Jeg troer, at dette Lovforslag er snarere kommet frem, om jeg saa maa sige, for at Præsterne kunne derigjennem vinde en Slags Magelighed, for at de kunne sidde rolig og stille i deres Embeder og fortære deres store Lønninger, uden at de i og for sig behøve at arbejde stort; thi jeg har gjort mig nøie bekendt med Forholdene, saavidt mine Begreber forstaae at bedømme dem, og jeg troer, at paa en Tid som denne, da der er saa mange Troesbekjendelser i Udbredelse, er der Intet, der bedre kan lede Præsterne til at vide, hvad de ere, end disse Profelytmagere. De maae bringe Præsterne til at indsee, at de ere for at tale til Folket og gjøre deres Embedspligt. Men naar der Jngenting er iveien, saa bliver Sagen en anden. Saaledes er min Betragtning af Forholdene, og derfor skulde det gjøre mig ondt, om nogen Tøddel af dette eller noget Forslag af den Art blev til Lov. Derfor vil jeg indstændig bede Thingset om at lade Forslaget hvile, thi jeg betragter det som en Fjende, der veed at indsnige sig i vor Christenhed og siden skal vide at forvolde flette Følger. Lad Præsterne og Geistligheden i det Hele ved et dydigt Forhold i Menighederne og et godt Exempel see at binde Christenheden til hinanden. Det er vist den naturlige Maade, og det er den Bei, som fører til det Maal, hvorom vi Alle ere enige, det rette Maal for Sjælens Frelse. Til disse Bemærkninger skal jeg foreløbig indskrænke mig og afvente, hvad der senere maatte fremkomme.

Fischer: Den ærede Forslagsstiller indlede sit Foredrag idag med en Henviisning til Grundloven. Hans Bemærkninger i saa Henseende fandt adskillige Modsigelser, og det navnlig fra den høitærede Cultusministers Side. Dersom den ærede Forslagsstiller havde godtgjort, at Grundlovens Bestemmelser alene skete Fyldest ved det foreliggende Forslag, saa vilde denne Henviisning have været meget betydningsfuld, men naar der gives andre Maader at fyldestgjøre Grundlovens Bestemmelser paa,